

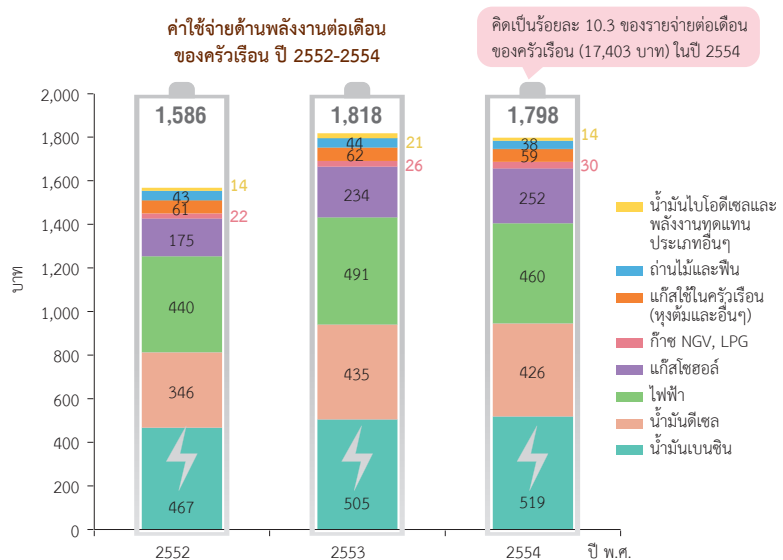
3 พลังงาน

ศุภกิจ นันทะวรการ มุลินิธินโยบายสุภาวะ

“คนไทย 1 คน ใช้พลังงานเทียบเท่าน้ำมันดิบกว่า 1 ตัน โดยการนำเข้าพลังงานสูงกว่า 1.2 ล้านล้านบาท”

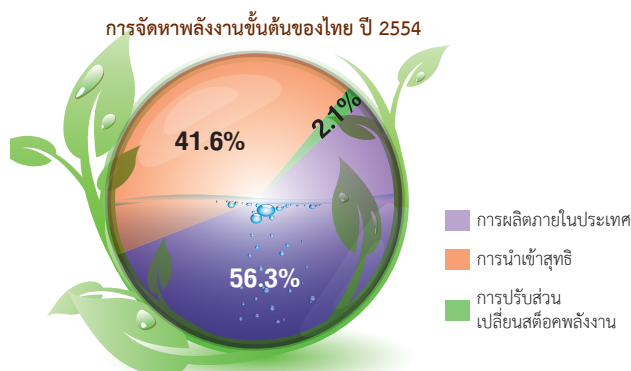
ปริมาณการใช้พลังงานของไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และต้องพึ่งพาการนำเข้าในสัดส่วนที่สูงมาก ดังนั้น การลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การพัฒนาพลังงานหมุนเวียนที่เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จึงเป็นทางออกที่สำคัญ เพื่อก้าวไปสู่ความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ

พลังงานเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ น่าสนใจว่า 1 ใน 10 ส่วน ของค่าใช้จ่ายครัวเรือนไทยในปัจจุบัน คือค่าใช้จ่ายในด้านพลังงาน และมากกว่า 2 ใน 5 ของพลังงานที่ใช้ภายในประเทศทั้งหมดมาจากการนำเข้า โดยในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา ปริมาณการนำเข้าก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความผันผวนของราคาพลังงานในตลาดโลก โดยเฉพาะราคาน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ การพึ่งพิงพลังงานจากภายนอกในสัดส่วนที่สูงเช่นนี้ จึงเป็นความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับประเทศและระดับครัวเรือน

หมายเหตุ: การลดลงของค่าใช้จ่ายด้านพลังงานในปี 2554 (โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสที่ 3-4) คาดว่าเป็นผลจากความผันผวนของราคาน้ำมัน และอุทกภัย ในช่วงปลายปี 2554 ซึ่งทำให้ยานพาหนะจำนวนมากเกิดความเสียหายใช้การไม่ได้และเกิดความไม่สะดวกในการเดินทางในหลายพื้นที่

ที่มา: การสำรวจการใช้พลังงานของครัวเรือน พ.ศ. 2553 และ พ.ศ. 2554, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ: *การจัดหาพลังงานขั้นต้นทั้งหมด 127,926 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

ที่มา: รายงานพลังงานของประเทศไทยปี 2554, กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน

ที่มา: รายงานพลังงานของประเทศไทยปี 2554, กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน

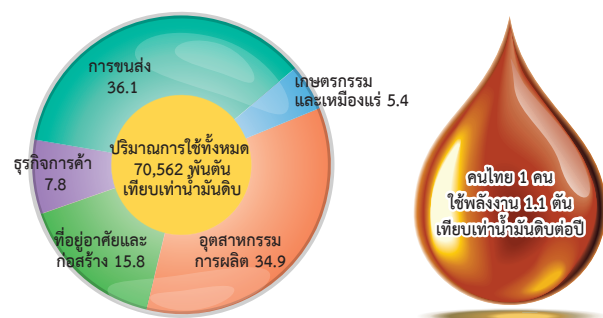
ตามแผนพัฒนา
กำลังผลิตไฟฟ้า พ.ศ.
2555-2573 ประเทศไทย
มีโครงการสร้างโรงไฟฟ้า
ขนาดใหญ่เพิ่มขึ้น ได้แก่
โรงไฟฟ้าก๊าซธรรมชาติ
ประมาณ 28 โรง โรงไฟฟ้า
ถ่านหิน 6 โรง และโรงไฟฟ้า
นิวเคลียร์ 2 โรง รวมถึง
มีแผนการนำเข้าไฟฟ้าจาก
โรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ในต่าง
ประเทศประมาณ 14 โรง

แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า พ.ศ. 2555-2573	
ประเภทโรงไฟฟ้า (จำแนกตามประเภทเชื้อเพลิง)	กำลังการผลิต (เมกะวัตต์)
ก๊าซธรรมชาติ	25,451
ถ่านหิน	4,400
นำเข้าไฟฟ้าจากต่างประเทศ	6,572
นิวเคลียร์	2,000
น้ำมันดีเซล	750
ระบบผลิตร่วมไฟฟ้า-ความร้อน	6,476
พลังน้ำขนาดใหญ่และพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็ก	9,481
รวมกำลังผลิตไฟฟ้าใหม่	55,130

ที่มา: ปรับปรุงจากสรุปแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2555-2573 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3), สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2555

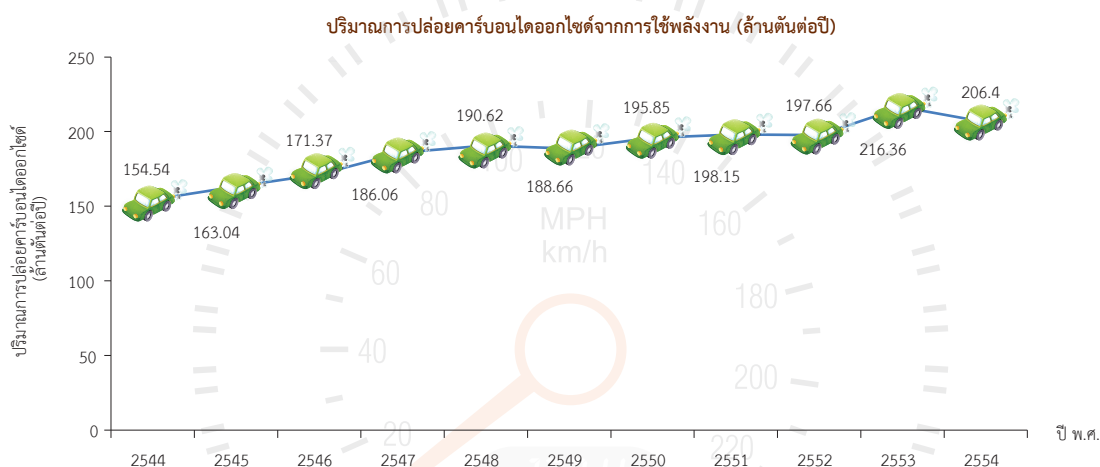
การจัดหาและพัฒนา กำลังการผลิตไฟฟ้าถือเป็นเรื่องสำคัญและเร่งด่วนสำหรับทุกประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจากการผลิตและการใช้ รวมถึงความยั่งยืนของแหล่งพลังงานในระยะยาวก็เป็นความรับผิดชอบที่ทุกประเทศปฏิเสธไม่ได้

ปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย ปี พ.ศ. 2554 จำแนกตามสาขาเศรษฐกิจ และต่อคน

ที่มา: รายงานพลังงานของประเทศไทยปี 2554, กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน

สำหรับประเทศไทย การพัฒนาประสิทธิภาพการใช้พลังงานให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด โดยเฉพาะในภาคขนส่งซึ่งมีสัดส่วนการใช้พลังงานมากกว่า 1 ใน 3 ของทั้งประเทศ รวมทั้งการพัฒนาพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กที่เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มพลังงานชีวภาพ ถือเป็นความท้าทายที่สำคัญเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และสังคม ซึ่งทุกฝ่ายต้องร่วมมืออย่างจริงจัง

ที่มา: กรมพัฒนาพลังงานทดแทน, รายงานพลังงานของประเทศไทยปี 2548, 2549 และ 2554